

Ștefan Vișovan: Considerații privind revista *Familia Română*

Revista *Familia Română* a pornit la drum în 1999 cu intenția de a face față unei nevoi de multă vreme și de către multe persoane semnalată și anume aceea de a pune bazele unei publicații sobre, realiste și de bun-simț adresate tuturor românilor, oriunde s-ar afla ei în lume și orice confesiune sau crez politic ar îmbrățișa, spre a le ține trează conștiința de neam, de a le aminti că fac parte dintr-o familie străveche și onorabilă, care a dat și continuă să dea lumii valori de primă mărime în multiple domenii de activitate.

Fondatorul revistei a fost regretatul conf. dr. Constantin Mălinaș, care a și condus colectivul redacțional până în 2006, perioadă în care au apărut 27 numere, s-au publicat 415 materiale, multe susținute de o grafică și de imagini deosebit de sugestive, bine alese. (Ultimul număr din perioada orădeană a apărut în decembrie 2005.)

S-a optat pentru o concentrare tematică, în sensul ca fiecare număr să dezbată cât se poate de amănunțit, desigur, în funcție de resursele umane și materiale avute la dispoziție, câte o temă de larg interes pentru românii din țară și de peste hotare. Este bine să se precizeze că ideea centrală a revistei a fost să fie, înainte de toate, „o oglindă a românilor de pretutindeni, să exprime cultura, literatura și dificultățile românilor, care sunt despărțiți în mai multe țări” (Vasile Ilica - Oradea, membru al Societății culturale „Mihai Eminescu” din Cernăuți).

Revista își construise un drum al său, avea o anumită direcție și periodicitate, atrăsese colaboratori de prestigiu din rândul unor intelectuali de elită din țară și din străinătate, dar odată cu schimbarea, pe criterii politice, a regretatului Constantin Mălinaș de la conducerea Bibliotecii Județene din Oradea, revista a fost pur și simplu suprimată, nefiind pe placul unora din noua conducere și neservindu-le interesele. Ba mai mult, dând dovadă de o condamabilă lipsă de înțelegere față de fenomenul cultural românesc, au distrus arhiva revistei, împreună cu mulțime de documente ce reflectau viața românilor de pe tot cuprinsul lumii și care urmau să se constituie într-un Fond Cultural al Românilor de Pretutindeni.

Aflată la cel de-al patruzeci și treilea număr și în al doisprezecelea an de existență, revista *Familia Română* se prezintă ca o publicație sobră, profesionistă, cu obiective clare, îndrăznețe și realiste, difuzată peste tot în lume unde există comunități de români, condusă de un colectiv redacțional responsabil și bine ancorat în problematica românilor de pretutindeni, având un număr impresionant de colaboratori selectați, în special, dintre românii de peste hotare, cu un acut sentiment al apartenenței etnice și dispunând de importante și reale rezerve de patriotism. Revista cunoaște două perioade de apariție: una orădeană (iunie 1999 – iulie 2006, numerele 1-27) și alta băimăreană, începând cu anul 2008.

Între cele două perioade există un hiatus, generat de probleme administrative, unele purtând conotații asupra cărora nu dorim să ne oprim în această scurtă prezentare. Este de subliniat însă că orientarea generală a publicației, grupurile-țintă și obiectivele majore nu au suferit modificări substanțiale. Dimpotrivă, a crescut în mod evident gradul de acoperire și s-a produs o clarificare conceptuală și programatică datorată, înainte de toate, preocupărilor insistente ale redactorului-șef, profesorul dr. Teodor Ardelean, care a imprimat revistei un curs modern, incisiv, răzbătător, conferindu-i acesteia o personalitate aparte în peisajul publicistic românesc. Preluând revista, redactorul-șef Teodor Ardelean a asigurat finanțarea acesteia, a reactivat colectivul de colaboratori interni și externi, a angajat, prin concurs, persoane competente pentru posturile de execuție, a precizat obiective și responsabilități, a lărgit plaja problematicii abordate, a ridicat semnificativ coeficientul de acoperire și i-a extins raza de difuzare.

Structura revistei este una modernă, în perfectă concordanță cu tematica abordată și cu obiectivele propuse. Ea este susținută de câteva secțiuni permanente, de real impact

informațional și de coeziune etnică: *File de istorie, Cununa de aur a României, Actualitatea românească / Români în lume*. De evidențiat sunt, în acest context, cele două rubrici: *Revista presei – mass-media despre români* și *Am primit la redacție*, conduse de Laviniu Ardelean și, respectiv, Simona Dumuța. Fiecare număr al revistei este axat pe o problemă importantă, actuală și de larg interes pentru toți românii. Această concepție editorială impune ca într-o secțiune consistentă a fiecărui număr să fie dezbătută cu competență și obiectivitate câte o problemă de mare actualitate pentru români, atingând, așa cum deosebit de sugestiv sublinia doamna Ioana Dragotă (a cărei implicare în coordonarea, realizarea și difuzarea revistei a fost de la început una cât se poate de benefică, de responsabilă și de lucrătoare), atingând „două structuri profunde ale sufletului acestora: partea de credință și partea de apartenență”. Așa se face că putem vorbi despre numere tematice, intenția redacției în acest sens fiind făcută din vreme cunoscută cititorilor, care sunt invitați să participe cu materiale, știri, sugestii etc. la realizarea practică a revistei. Iată ce teme incitante, de real interes pentru orice român adevărat, au devenit subtitluri sugestive și atractive totodată ale diferitelor numere ale revistei *Familia Română: Nouăzeci de ani de la unirea Basarabiei cu România, Revista Transilvania – 140 de ani de la apariție, Alba Iulia – 1 Decembrie 1918. 90 de ani de la Marea Unire, Grigore Vieru (1935-2009), Biserici de lemn din Maramureș, Biblioteci românești în lume, Mihai Eminescu – 160, Asociații românești, Ștefan Popa Popa's, Aromânii, Iosif Vulcan – 170, ASTRA – 150, Românii din Covasna și Harghita*. În cadrul secțiunilor tematice sunt incluse aproape două sute de contribuții semnate de peste o sută de autori.

În secțiunea *File de istorie* sunt publicate 45 de studii și articole elaborate de 39 de autori, în majoritate specialiști, doctori în științe sau doctoranzi, veterani de război, participanți la diferite evenimente cruciale din istoria României etc. Sunt abordate teme referitoare la istoria Basarabiei și în general a ținuturilor de peste Prut, la Unirea din 1918, la regimentele grănicerești născute, la vechimea românilor, la rezistența anticomunistă, la eliberarea nord-vestului Transilvaniei în anii 1918-1919, la politica externă a României în perioade critice. Sunt evocate mari personalități politice, militare, eroi ai neamului, precum Avram Iancu, Vasile Lucaciu, Artur Artemiu Anderco, regina Maria, Carol al II-lea, Andrei Șaguna etc.

Secțiunea cea mai amplă a revistei este intitulată *Actualitatea românească* (începând cu numărul 33-34 – *Români în lume*). Ea însumează, în numerele bătute, 174 de studii și articole, semnate de aproape șaptezeci de colaboratori, la care se adaugă membrii redacției, acoperind o arie tematică largă, actuală și de mare interes. Se tratează în această secțiune chestiuni privind religia românilor, episcopiile și mitropoliile din afara țării, asociațiile culturale ale românilor, bibliotecile românești în lume, librării cu carte românească, evenimente editoriale, manifestări culturale. Pagini interesante se dedică artei teatrale, filmului, poeziei, picturii, se prezintă, se întocmesc biografii, se inserează interviuri, note de călătorie, itinerarii spirituale etc.

În structura revistei *Familia Română* apare începând cu nr. 2-3 pe 2008, o secvență deosebit de interesantă, având un generic sugestiv *Cununa de aur a României*, prin care colectivul redacțional își propune să pună mai pregnant în lumină realizările de orice fel ale românilor stabiliți dincolo de granițele țării, pe care o înconjoară din toate părțile asemeni unei veritabile coroane spirituale. Își găsesc aici locul materiale interesante, scrise cu pricepere și implicare, despre români valoroși, talentați și inteligenți, care fac cinste deopotrivă țării de origine și țării de adopție.

Se încadrează în această secțiune în jur de o sută douăzeci de materiale semnate de aproximativ cincizeci de autori, peste jumătate dintre ei aparținând diasporei.

Două rubrici restrânse ca spațiu, dar cât se poate de utile și întregitoare problematicii atacate de revistă sunt *Am primit la redacție pentru biblioteca Familia Română* și *Revista presei*:

mass-media despre români, conduse de Simona Dumuța, respectiv, de Laviniu Ardelean. Prima face cunoscute cititorilor titlurile cărților și ale altor publicații despre români primite de la prietenii revistei, iar cea de-a doua prezintă o selecție, făcută cu inteligență și simț civic, a articolelor din mass-media lumii în care este vorba despre românii din țară sau din afară. Această rubrică se constituie într-un răspuns elegant și subtil dat manifestărilor denigratoare la adresa conaționalilor noștri și atrage atenția tuturor că românii, dincolo de păcatele lor, sunt o națiune din sânul căreia s-au ridicat numeroase valori de primă mărime în toate domeniile și că, prin realizările lor, pot sta cu fruntea sus în fața judecății Europei și a lumii întregi, chiar dacă din când în când sunt nevoiți să aplece, totuși, privirea la auzul unor fapte mai puțin demne săvârșite de către unii dintre ai lor.

Revista *Familia Română* beneficiază de o difuzare impresionantă, ajungând la comunitățile de români din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii și fiind cu insistență solicitată nu doar de românii trăitori în afara granițelor țării, ci și de oameni de cultură, politicieni, lingviști, istorici, etnologi etc. din România. La reușitele revistei vin cu contribuții însemnate români și prieteni ai acestora din numeroase țări: Australia, Austria, Belgia, Canada, Elveția, Estonia, Germania, Italia, Israel, Republica Moldova, Noua Zeelandă, Scoția, Serbia, Spania, SUA, Suedia, Ucraina, Ungaria etc.

Fiecare dintre cele paisprezece numere ale revistei *Familia Română*, seria băimăreană, a beneficiat de lansări reușite, nu doar în orașul de apariție, ci și în altele, cum sunt, bunăoară Oradea, Bistrița, Satu Mare, Sfântu Gheorghe etc. Aceste lansări s-au constituit în adevărate evenimente culturale de suflet, la care au participat nenumărați prieteni și susținători ai revistei, reprezentanți ai organizațiilor românești din lume, oficialități, personalități culturale, științifice sau politice. Presa scrisă, mass-media în general, atât cea locală, cât și cea centrală, a acordat spații generoase fenomenului *Familia Română*, salutând cu bucurie fiecare apariție a revistei și prezentându-i conținutul cu multă aplecare. Ne permitem să spicuiem câteva cuvinte de apreciere rostite de jurnaliști, oameni de cultură, academicieni, români de peste hotare etc. la adresa acestei prestigioase publicații.

„Revista *Familia Română* este una dintre cele mai bune reviste tematice apărute în ultima vreme.”

„Ne aduce patria mai aproape prin reportajele și mărturiile din fiecare număr.”

„O revistă ce se citește și cu sufletul.”

„Oferă cititorilor o varietate de articole trudite cu gând bun și suflet curat, de autori din țară și din străinătate.”

„Este tot mai solicitată în comunitățile de români.”

„Un număr (41 n.n.) care plasează publicația în șirul celor de excelență condiție privind conținutul și fibra patriotică, ponderată, aducătoare a unui spor de demnitate și frumusețe datorate profesorului doctor Teodor Ardelean și întregii redacții.”

Iată ce reacție are academicianul Alexandru Surdu în legătură cu revista *Familia Română*: „Parcurgând sumarele revistelor primite, sumare concepute la un înalt nivel științific și cu o paletă tematică de larg interes, am constatat, cu multă bucurie intelectuală, aplecarea atât a redacției, cât și a autorilor articolelor, asupra cunoașterii și aprofundării trecutului neamului românesc. Funesta sintagmă potrivit căreia popoarele care nu-și cunosc istoria nu au viitor, Dumneavoastră, stimate domnule dr. Teodor Ardelean, prin ceea ce realizați în paginile revistei *Familia Română*, o transformați într-o altă sintagmă, cu un alt mesaj, mesaj optimist, dătător de încredere și anume: popoarele care-și cunosc istoria au un viitor. Și poporul român are un viitor!”

Ce ar mai fi de spus? Oricum, este în afara oricărei îndoieli că revista *Familia Română* îți dă un sentiment de siguranță, îți oferă un real confort intelectual și spiritual totodată,

creându-ți sentimentul că, în ciuda numeroaselor adversități, multe create de neîndemânaticii noștri guvernanți, românii nu sunt singuri, că nu sunt o nație autodevoratoare, ci că, dimpotrivă, și-au conservat sentimentele de iubire, de solidaritate și întrajutorare, că dețin un potențial creator uriaș și sunt capabili de înfăptuiri mărețe.